

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 26 september 2019

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Ludwig Caluwé

Telefoon: 03 240 52 48

Agenda nr. 4/3

APB HH. Evaluatierapport over de verzelfstandiging van het APB Hooibeekhoeve. Goedkeuring.

Artikel 221 van het provinciedecreet bepaalt dat elk provinciaal verzelfstandigd agentschap in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de provincieraad een evaluatierapport opmaakt over de uitvoering van samenwerkingsovereenkomst. Dit rapport omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging. De provincieraad spreekt zich binnen de drie maanden uit over deze evaluatie.

Concreet wordt, nadat de besluitvorming binnen de verzelfstandigde entiteiten werd afgerond, de evaluatierapporten van alle APB's en EVAP's voorgelegd aan de provincieraad in vergadering van heden (18 entiteiten).

In casu wordt aan uw raad het evaluatierapport voorgelegd van het Autonoom Provinciebedrijf Hooibeekhoeve. De Raad van Bestuur van het APB Hooibeekhoeve heeft in haar zitting van 27 juni 2019 het evaluatierapport goedgekeurd.

Het rapport bevat samengevat de volgende elementen:

- Een situering van de huidige context en werking

Wat doet het APB?

- De keuze en redenen voor de verzelfstandiging

Zijn die redenen van deze verzelfstandiging nog steeds aanwezig?

Heeft de verzelfstandiging bijgedragen tot de realisatiegraad van de doelstellingen en actieplannen?

- Een overzicht van de financiële situatie op het einde van de vorige legislatuur.

Dit bevat een opgave van de dotatie 2018, het aantal VTE en de opgebouwde reserves einde 2018.

- Een slotconclusie over de verzelfstandiging

Evaluatierapport:

1. Situering APB Hooibeekhoeve

Hooibeekhoeve is een professioneel melkveebedrijf dat praktijkonderzoek doet bij melkvee en voedergewassen. Hiertoe heeft het 102 ligboxen en 2 strohokken in de melkveestal. In de jongveestal is er plaats voor 145 stuks jongvee en 24 droogstaande koeien. In de stallen lopen onder meer onderzoeken rond vruchtbaarheid, gezondheid en antibiotica, voeding, huisvesting, watermanagement en energie.

Daarnaast bewerkt men 55.4 ha grond voor maïs, gras, granen en vlinderbloemigen. Hier gaat de aandacht voornamelijk uit naar bodem en bemesting, rassen- en mengselkeuze, mechanisatie en teelttechnieken. In al de gevoerde onderzoeken streeft men naar een verduurzaming van de melkveehouderij op economisch, ecologisch en sociaal vlak.

Hooibeekhoeve is er in de eerste plaats voor landbouwers en landbouwstudenten. Ze kunnen onze stallen bezoeken, ondervinden hoe nieuwe technieken in de praktijk gebruikt worden en antwoorden krijgen op hun vragen. Landbouwstudenten kunnen zich verder verdiepen tijdens een stage of eindwerk. Ook studenten uit administratie, communicatie, lerarenopleiding, ... kunnen op de Hooibeekhoeve terecht voor een boeiende stage of eindwerk.

Meerdere (internationale) partners vinden hun weg naar het bedrijf. Hooibeekhoeve is partner in verschillende nationale en internationale projecten gaande van voederproeven tot teelttechnieken. De Hooibeekhoeve is ook steeds vragende partij voor het opzetten van nieuwe onderzoeksprojecten en samenwerkingsverbanden.

Landbouwers kunnen op de Hooibeekhoeve terecht voor een gratis landschapsbedrijfsplan. De landschapsarchitecte werkt een plan uit op maat van het bedrijf én het landschap. Zo maakt ze, samen met de landbouwer, van elk bedrijf een pareltje in het landschap.

Ook voor kleuters, lagere en secundaire scholen en verenigingen staan de poorten van de Hooibeekhoeve wagenwijd open. Samen met de landbouwguids kijken ze achter de schermen van een modern melkveebedrijf. Ze kunnen hun bezoek ook combineren met andere activiteiten op het bedrijf of op het platteland. Kortom, een unieke belevenis voor jong en oud.

De Hooibeekhoeve werd als gewoon provinciebedrijf in 2014 omgevormd tot een autonoom provinciebedrijf (APB).

Het APB ressorteert onder het departement Economie, Streekbeleid en Europa.

2. De keuze van de verzelfstandiging

De keuze tot verzelfstandiging in de vorm van een autonoom provinciaal bedrijf waren destijds bij de oprichting de volgende:

- Aangezien de oorspronkelijke organisatievorm GPB niet meer voorzien was in het provinciedecreet, was een omvorming met ingang van 2014 noodzakelijk. De deputatie wenste de GPB Hooibeekhoeve om te vormen naar een APB Hooibeekhoeve aangezien de APB dezelfde voordelen bood als een Gewoon Provinciebedrijf (GPB).

- Sinds de oprichting heeft de Hooibeekhoeve zich toegespitst op praktijkonderzoek die financiële reserves noodzakelijk maken. De aankoop van dieren en voeders alsook de verkoop van dieren en melk vindt immers plaats in een commercieel marktgebeuren, onderhevig aan prijsschommelingen en technische risico's, eigen aan landbouwproductie. Zodoende was er de noodzaak om flexibel te kunnen omgaan met financiële middelen. Aangezien de GPB Hooibeekhoeve steeds een boekhouding heeft kunnen voeren die beantwoordde aan de vennootschapswetgeving en de nodige flexibiliteit bood, wenste men dit te continueren. Aangezien deze mogelijkheid binnen het provinciedecreet enkel voorzien was voor extern verzelfstandigde entiteiten, werd er geopteerd voor de organisatievorm APB. Door het kunnen voeren van een eigen decentrale boekhouding op maat konden de eigen inkomsten, o.a. afkomstig uit horeca-activiteiten, rechtstreeks opnieuw ingezet worden, o.a. in werking en personeelsuitgaven. Als APB in een semi-commerciële omgeving kunnen wisselende exploitatiegegevens immers over de jaargrenzen heen worden opgevangen. Het APB is binnen de beleids- en beheerscyclus niet onderworpen aan de autofinancieringsmarge en kan opgebouwde reserves rechtstreeks aanwenden voor exploitatiedoeleinden. Samengevat bood een APB dezelfde financiële voordelen als een GPB.

- De organisatievorm APB genoot de voorkeur op een extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm omdat het APB dicht bij het moederhuis staat en het agentschap tot de publieke sector blijft behoren. Deze redenen zijn nog steeds aanwezig. Het APB Hooibeeekhoeve staat dicht bij het moederhuis hetgeen de informatiedoorstroming vlotter maakt. Het departement kan hierdoor haar adviesrol ten volle uitspelen. De financiële flexibiliteit is hier zeer sterk aanwezig. De economische activiteit is sterk onderworpen aan prijsschommelingen en technische risico's. Het projectwerk vereist verder dat men over meerdere jaren heen moet kunnen werken. Door de aanwezige flexibiliteit kan men deze opdrachten dan ook ten volle uitvoeren.

3. Realisatie van de doelstellingen, actieplannen en acties

Er werd tijdens deze legislatuur heel wat gerealiseerd in het kader van de beleidsdoelstelling en de actieplannen.

Beleidsdoelstelling:

We ontwikkelen en stimuleren de sociaal-economische speerpunten van de organisatie op basis van een geïntegreerde, multidisciplinaire en duurzame visie op de provincie en haar deelgebieden.

Actieplan - We moedigen innovatie en ondernemerschap aan via verschillende triple helix samenwerkingsverbanden en de eigen kennisinstellingen.

Actie: Coördinatie LCV. Hooibeeekhoeve coördineert het landbouwcentrum voor voedergewassen en zorgt er op die manier voor dat onderzoek en voorlichting in Vlaanderen op elkaar afgestemd is.

Actie: Kennisnetwerkvorming. Hooibeeekhoeve participeert actief in de volgende externe netwerken: Praktijkcentrum Rundvee, European Dairy Farmers, Nederlands Platform voor geïnteresseerden in de weide- en voederbouw (NVWV), CCBT, LCV. In functie van lopende projecten worden bijkomende netwerken opgestart, die afhankelijk van het project al dan niet verder gezet worden.

Actie: Landbouwonderwijs ondersteuning. Hooibeeekhoeve biedt pakketten op maat aan van het landbouwonderwijs (gaande van secundair tot universitair) in de provincie Antwerpen en Vlaanderen. Leerkrachten en studenten kunnen kennismaken met nieuwe technieken in de praktijk.

Actie: Praktijkonderzoek melkveehouderij. Door praktijkgericht onderzoek melkvee en voedergewassen de melkveesector in Vlaanderen ondersteunen bij de implementatie van innovaties en vernieuwende technieken met het oog op de verduurzaming van de sector op economisch, ecologisch en sociaal vlak.

Actieplan: We versterken het maatschappelijk draagvlak en imago van het agrocomplex, de haven en de bouwsector door het uitbouwen van een aanbod voor jongeren via het onderwijs, acties voor het brede publiek en acties naar lokale besturen.

Actie: De landbouweducatie. Door middel van een educatief programma, gericht op scholieren, burgers en andere geïnteresseerden werkt HH mee om een objectief en realistisch beeld weer te geven van de melkveehouderij in al haar facetten. Gegidste rondleidingen op de site zelf maken steeds onderdeel uit van dit programma.

Actie: We versterken de landschapsintegratie door het opmaken van erfbeplantings- en landschapsbedrijfsplannen voor professionele land- en tuinbouwers in onze provincie de beeldkwaliteit op het platteland verhogen. Tevens zorgen voor kennisoverdracht naar en interactie met andere overheden.

Het APB Hooibeeekhoeve slaagde er in om de beleidsdoelstelling en de bijhorende actieplannen de afgelopen jaren te realiseren. Het aantal projecten nam enorm toe waardoor het praktijkonderzoek melkveehouderij een boost kreeg. Om die projecten van de grond te krijgen werd er geïnvesteerd in kennisnetwerken. Ook

via coördinatie LCV werden mooie resultaten geboekt, met als kers op de kaart het goedgekeurd subsidiedossier voor een proefveldhakselaar. Ook de basis (de landbouwers, de erfbetreders, de onderzoekers van morgen...) werd versterkt: De Hooibeekhoeve blijft een geliefde plaats voor praktijklessen, stageplaatsen en eindwerken.

Landbouw is en blijft een belangrijke speler op het platteland. Door de vervreemding tussen producent en consument verliest landbouw maatschappelijk draagvlak. Om dit tij te keren hebben we blijvend ingezet op landschapsintegratie en hebben we landbouweducatie verder uitgebouwd. Hiervoor werd de infrastructuur uitgebreid met een educatieve ruimte en bijkomende polyvalente ruimtes.

De verzelfstandiging heeft bijgedragen tot deze realisaties. De afgelopen jaren werden de opgebouwde reserves nuttig aangewend, waardoor grotere projecten konden gerealiseerd worden. De financiële flexibiliteit liet ook een vlottere projectwerking toe. De adviserende ondersteunende rol vanuit het departement heeft ook zeker bijgedragen tot deze realisatie.

4. Financiële situatie

Het betreft een positieve situatie hetgeen blijkt uit het navolgend overzicht einde legislatuur:

Dotatiebedrag 2018	Aantal VTE	Opgebouwde reserves eind 2018
986 526	21,9	1 556 853,72

5. Eindconclusie

Eindconclusie van het in dit verslag opgenomen evaluatierapport is dat de huidige organisatievorm als positief wordt beoordeeld. De redenen die destijds aanleiding gaven tot de omvorming van GPB naar APB zijn nog steeds aanwezig. Het APB Hooibeekhoeve staat dicht bij het moederhuis hetgeen de informatiedoorstroming vlotter maakt. Het departement kan hierdoor haar adviesrol ten volle uitspelen. De financiële flexibiliteit is ook zeer sterk aanwezig: De economische activiteit is sterk onderworpen aan prijsschommelingen en technische risico's. Het projectwerk vereist verder dat men over meerdere jaren heen moet kunnen werken. Door de aanwezige flexibiliteit kan men deze opdrachten dan ook ten volle uitvoeren. Het APB adviseert dan ook de provincieraad om de Hooibeekhoeve in zijn huidige organisatievorm als autonoom provinciebedrijf te behouden.

De deputatie stelt aan uw provincieraad voor om het evaluatierapport goed te keuren. De deputatie stelt tevens voor dat de huidige organisatievorm van het APB ongewijzigd blijft voor de duur van deze legislatuur aangezien het rapport aantoont dat de huidige organisatievorm heeft bijgedragen om de provinciale taken optimaal te behartigen.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 5 september 2019.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op artikel 221 van het provinciedecreet;

Overwegende dat het bovenstaande evaluatierapport van het Autonoom Provinciebedrijf Hooibeekhoeve aantoont dat de huidige organisatievorm heeft bijgedragen om de provinciale taken optimaal te behartigen;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt het evaluatierapport over de verzelfstandiging van het APB Hooibeeekhoeve tijdens de afgelopen legislatuur.

Artikel 2:

De provincieraad beslist om de Hooibeeekhoeve te behouden in zijn huidige organisatievorm als autonoom provinciebedrijf.